

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004029

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хила Євгенія Павлівна

2. Yevheniia P. Khyła

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 292

Назва наукової спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Дата захисту: 22-12-2025

Спеціальність за освітою: Міжнародні економічні відносини

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11263

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51, 06.58, 06.77, 06.92

Тема дисертації:

1. Вплив міжнародної міграції молоді на розвиток інтелектуального капіталу країн Європейського Союзу
2. The impact of international youth migration on the development of intellectual capital in European Union countries

Реферат:

1. Дослідження присвячене комплексному аналізу міжнародної міграції молоді як соціально-економічного явища, що визначає формування та розвиток інтелектуального капіталу країн Європейського Союзу. У роботі розглянуто теоретичні підходи до визначення понять «міграція молоді» та «інтелектуальний капітал», уточнено сутність, структуру та взаємозв'язок між ними в умовах цифрової трансформації та реалізації «зеленого курсу» ЄС. У дисертації обґрунтовано, що молодіжна міграція є реакцією на дисбаланси ринку праці, економічні та політичні кризи. Запропоновано класифікацію сучасних чинників міграції, що включає як традиційні (економічні, соціальні, політичні, екологічні), так і «м'які» фактори – культурні та інформаційно-технологічні, найбільш значущі для молодих поколінь Y та Z. Міграційна поведінка індивіда розглядається як результат взаємодії макроекономічних, мікроекономічних і метасистемних чинників –

глобалізації та інституційного середовища міграційної політики. Здійснено аналіз міграційних процесів у Європейському Союзі як ключовому центрі притягання молодих мігрантів. Показано, що імміграція сприяє компенсації демографічних втрат, «омолодженню» населення та розвитку ринку праці. Водночас виявлено просторову нерівномірність розподілу мігрантів, концентрацію висококваліфікованої молоді у провідних економіках ЄС і відсутність прямої залежності між часткою мігрантів та рівнем інтелектуального капіталу країн. Натомість вирішальне значення мають якісні характеристики міграційних потоків – рівень освіти, професійна кваліфікація та ступінь інтеграції. Особливу увагу приділено ролі іноземних студентів як джерела поповнення людського потенціалу ЄС. Запропоновано інтегральний індекс для оцінки внеску молодих мігрантів у розвиток людського капіталу приймаючих країн. Установлено, що ефективна інтеграція молоді на ринку праці підвищує рівень інтелектуалізації суспільства та сприяє інноваційному розвитку економіки. Досліджено національні підходи до залучення й інтеграції молодих мігрантів у Німеччині та Польщі. Виявлено, що німецька модель орієнтована на довгострокову соціально-економічну інтеграцію, підвищення кваліфікації та використання потенціалу українських фахівців у дефіцитних професіях. Польська ж модель, зорієнтована на швидке працевлаштування без урахування кваліфікації, часто веде до втрат інтелектуального потенціалу та вторинної міграції. У роботі обґрунтовано створення мережі Центрів молодих мігрантів у країнах ЄС як інструменту адаптації до вимог цифрової та «зеленої» економіки, що сприятиме зниженню частки неінтегрованої молоді. Підкреслено вагому роль української молоді у формуванні інтелектуального капіталу Європейського Союзу, особливо через освітню та трудову міграцію після 2022 р., що має як позитивні наслідки для ЄС, так і ризики втрати людського капіталу для України. Результати дослідження мають теоретичне та практичне значення для формування ефективної міграційної політики ЄС та України, оптимізації механізмів інтеграції молодих мігрантів, розробки стратегій збереження й відновлення національного інтелектуального потенціалу. Практичні рекомендації можуть бути використані органами державного управління, міжнародними організаціями та науковими установами у сфері трудової міграції й розвитку людського капіталу. Ключові слова: міграція молоді, інтелектуальний капітал, людський капітал, Європейський Союз, інтеграція, ринок праці, молоді мігранти, Україна, цифрова економіка, «зелений курс».

2. The research is devoted to a comprehensive analysis of international youth migration as a socio-economic phenomenon that determines the formation and development of the intellectual capital of the European Union countries. The paper examines theoretical approaches to defining the concepts of "youth migration" and "intellectual capital", clarifies their essence, structure, and interrelation under the conditions of digital transformation and the implementation of the EU "Green Deal". The dissertation substantiates that youth migration is a response to labor market imbalances, as well as economic and political crises. A classification of modern migration factors is proposed, which includes both traditional (economic, social, political, environmental) and "soft" ones – cultural and information-technological – that are most significant for young generations Y and Z. The migration behavior of an individual is considered as the result of the interaction of macroeconomic, microeconomic, and metasystemic factors such as globalization and institutional frameworks of migration policy. The study analyses migration processes within the European Union as a key center of attraction for young migrants. It has been shown that immigration contributes to compensating demographic losses, rejuvenating the population structure, and improving the labor market. At the same time, spatial disproportions in the distribution of migrants and the concentration of highly skilled youth in leading EU economies are revealed. There is no direct correlation between the share of migrants and the level of intellectual capital; rather, qualitative characteristics of migration flows, such as education, qualification, and integration degree, are decisive. Special attention is paid to the role of foreign students as a source of human capital accumulation in the EU. An integrated index is proposed to assess the contribution of young migrants to the development of human capital in host countries. Effective integration of young people into the labor market increases the level of intellectualization of society and promotes innovative economic growth. The dissertation examines national approaches to the attraction and integration of young migrants in Germany and Poland. It has been found that the German model focuses on long-term socio-economic integration, professional development, and the use of the potential of Ukrainian specialists in deficit

professions. The Polish model, oriented toward rapid employment regardless of qualification, often leads to losses of intellectual potential or secondary migration. The study substantiates the creation of a network of Youth Migrant Centers in EU countries as an instrument for adaptation to the requirements of the digital and "green" economy, helping to reduce the share of non-integrated youth. The significant contribution of Ukrainian youth to the formation of the EU's intellectual capital is emphasized, especially through educational and labor migration since 2022, which has both positive effects for the EU and risks of human capital losses for Ukraine. The results of the research have theoretical and practical importance for developing effective migration policies in the EU and Ukraine, optimizing the mechanisms of youth integration, and designing strategies for preserving and restoring national intellectual potential. The practical recommendations can be used by public administration bodies, international organizations, and academic institutions dealing with labor migration and human capital development. Keywords: youth migration, intellectual capital, human capital, European Union, integration, labor market, young migrants, Ukraine, digital economy, Green Deal.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0120U100386

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Брензович К.С., Немеш Є.П. Міжнародна студентська міграція та її вплив на соціально-економічний розвиток країн. Економіка та суспільство. 2017. №10. С.32-36.
- 2. Брензович К.С., Немеш Є.П. Міграція молоді у глобальних процесах переміщення населення. Інфраструктура ринку. 2018. Вип.24. С.8-13.
- 3. Хила Є. П. Детермінуючі фактори міграційних настроїв молоді. Вісник Одеського національного університету. Економіка. 2023. Вип. 2(96), Т.28. С.6-10.
- 4. Хила Є.П. Міграційні процеси в Європейському Союзі у контексті демографічних змін. Економіка та суспільство. 2024. Вип.64.
- 5. Хила Є.П. Роль української молоді у міграційних процесах ЄС в контексті інтелектуалізації людського капіталу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2025. Вип.54. С.160-166.
- 6. Хила Є. П. Напрями оптимізації політики залучення молодих мігрантів країнами ЄС. Modern Economics. 2025. № 51(2025). С. 253-258.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U100386

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брензович Катерина Степанівна

2. Kateryna S. Brenzovych

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1935-3581

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петрушенко Юрій Миколайович

2. Yurii M. Petrushenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9902-7577

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?a_uthorId=56446845900

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цимбал Людмила Іванівна

2. Liudmyla I. Tsymbal

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0873-9227

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кубиній Наталія Юріївна

2. Natalia Y. Kubiniy

Кваліфікація: к.е.н., професор, 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5025-3434

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський
національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стеблук Діана Михайлівна

2. Diana M. Steblak

Кваліфікація: д.філософ, 052

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4476-7284

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський
національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Приходько Володимир Панасович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Приходько Володимир Панасович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна